

Dennenappels geplaatst door Boomklever

Foto: Ingeborg Visser

Nestkastonderzoek in de Groene Bedstee op het landgoed Keppel 2023

Daar waar de Oude IJssel zich in vele bochten door het Achterhoeks landschap wringt, bevindt zich het kleine dorp Hoog-Keppel. Een dorp met ca. 460 inwoners in een prachtige omgeving met gevarieerde flora en fauna en historisch erfgoed.

Aan het dorp Hoog-Keppel grenst het ca. 32 ha groot bosgebied “Groene Bedstee”. Het gebied bevat gemengd loof- en naalddhout met hier en daar prachtige uitgegroeide eiken, beuken, acacia's en douglassparren. De acacia's hebben een fraaie boomstam, maar lijken minder goed tot hun recht te komen in dit bos. De prachtige eiken- en beukenlanen behouden hun statige karakter.

Samen met de Ulenpas, 't Heekenbroek, Enghuizen en Hagen liggen de landgoederen op oude rivierstuifduinen van de IJssel en Oude IJssel. Deze stuifduinen zijn gevormd tijdens de laatste ijstijd, ongeveer 10.000 jaar geleden. Deze duinen hebben in de loop der jaren namen gekregen. Zo ligt binnen de Groene Bedstee de “Gibraltarbult” beter bekend als de “Kabouterbult”. Het landgoed Keppel vormt een onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur langs de IJssel en Oude IJssel.

Broedgegevens eerste legfels kleine nestkastjes in de Groene Bedstee Landgoed Keppel 2023

jaar	2010	'11	'12	'13	'14	2015	'16	'17	'18	'19	2022	2023	
Nestkasten	45	49	49	46	49	48	48	48	48	48	48	48	
Koolmees	15	21	26	26	23	13	28	22	25	27	4	10	
Pimpelmees	8	13	16	11	11	6	13	12	12	14	4	10	
Glanskop	1	1	–	–	1	–	-	-	–	–		-	
Boomklever	3	3	2	3	4	6	5	3	4	4	2	3	
Boomkruiper	1	–	–	–	–	–	-	-	–	–		-	
Bonte Vliegenv.	4	6	4	–	1	–	1	-	–	–	2	7	
Winterkoning	–	–	–	nest	nest	nest	nest	-	–	–		-	
Gekr. Roodst.							1	-	–	–		-	
nest												18	
Aantal legfels	32	44	48	40	40	45	47	37	41	45	38	30	
Bezetting in %	71	90	98	87	82	94	98	77	86	94	85	100	
Uitgevl. jongen	205	359	405	269	340	116	???	313	296	???	86	???	

Van 13 april tot 2 juni dit jaar hebben Alfons en Ingeborg de kastjes op de Groen Bedstee gecontroleerd. Alfons heeft vóór het broedseizoen tien kastjes van een voorzetstukje voorzien. Dit stukje zou het voor roofdieren moeilijker moeten maken om eitjes of (jonge) vogels uit het nestkastje te kunnen graaien.

Medio april toen we de eerste ronde liepen vonden we weliswaar een mooi paasei, maar we troffen meerdere nestkasten aan zonder deksel. We vinden deksels op de grond onder of verder weg van de nestkasten, nestmateriaal hangt half uit de vliegopening en er liggen óf geen eieren in het kastje óf er ligt een kapot ei. Geen mooie aanblik.

De 3^e nestkastcontrole is in een periode van veel regen. Ondanks dat we bij eerdere rondes getracht hebben de deksel goed vast te zetten of er takken op te leggen, liggen wederom deksels op de grond. Een voorbijganger vraagt zich af of dit mensenwerk is. Waarom zou een mens zoiets doen?

Mogelijk zijn er predatoren in het spel. Er zouden veel eekhoorns in het bos zitten. Eéntje hebben we zelf mogen aanschouwen. Daarnaast zou dit misschien ook het werk van een (wilde) kat of een boommarter kunnen zijn.

Het is mooi te zien dat dit jaar alle kasten minstens bezet zijn geweest. Zelfs het oudste huisje werd “bewoonbaar” verklaard. Een enkele keer werd een huisje ook twee keer ingericht. Ten opzichte van eerdere jaren is het door ons getelde aantal uitgevlogen jongen op dit landgoed fors afgenomen.

Uiteindelijk hebben we naast zeker 9 kapotte eieren en een dood koolmeesjong nog 38 jonge vogeltjes aangetroffen. Eerlijk verdeelt, 19 koolmeesjes en 19 pimpelmeesjes. Het aantreffen van een leeg nest nadat je eerder eitjes hebt zien liggen, zou betekenen dat de vogels “zijn (uit)gevlogen”. Dat zou betekenen dat er ook 6 bonte vliegenvangers zijn uitgevlogen, twee weken nadat we eitjes aan hadden getroffen.

Daar enkele vogels een tweede legsel proberen (bij de huidige klimaatverandering), willen we volgend jaar kijken of één a twee rondes extra lopen meerwaarde heeft.

In augustus werden de nestkastjes schoongemaakt en hebben we enkele kastjes, met en zonder voorzetstukje, vervangen door “nieuwbouw”. Allen handgemaakt door Alfons Kelderman.

Onze dank gaat uit naar de familie Van Lynden, die ons toestemming verleende voor het langlopende nestkastonderzoek.

De nestkastcontroles zijn uitgevoerd door Alfons Kelderman en Ingeborg Visser. Verslag: Ingeborg

“Hoogbouw”

Eerst een nest van een mees en daarop het nest van een vliegenvanger. Foto: Ingeborg Visser